

Föreningen Landeryds Järnvägsmuseum (LJM) Styrelsens verksamhetsberättelse för år 2024

När På Spåret i SvT återstartade 2024-11-01, hängde P4 Halland på med en radiovariant av tävlingen. Programmets resmål var Landeryds lokstall, där Bo Ljungqvist och Börje Johansson informerade om LJM.

Aktivt jubileumsår med VA-invigning och TÅGDAGAR med annorlunda inslag

År 2024 fyllde LJM 20 år, något som under året markerades på flera sätt. Föreningens logotyp försågs med lagerkransar, en jubileumsresa med rälsbuss kördes i maj och under TÅGDAGARNA i september arrangerades en jubileumsmiddag i Nässjö Järnvägsmuseums (NJ) trafikståg, då uppställt utanför lokstallet. Vid flera offentliga tillfällen under året anknöt LJM:s företrädare dessutom i tal och skrift till det framsynta initiativ som togs av en grupp idealister i maj 2004, när de bildade föreningen med ändamålet att för framtiden vårda och utveckla Landeryds järnvägsanknutna kulturarv – en resurs för besöksnäringen i Hylte kommun och Region Halland.

Invigning av VA-projektet

Som del i bevarandestråvan har VA-projektet genomförts, dvs främst restaureringen av toaletter och duschar i lokstallet inklusive att byggnaden anslutits till kommunens VA-nät. Därutöver har fyra ställplatser för husbilar/husvagnar anlagts och lokstallets ytterbelysning förbättrats. Det färdigställda projektet invigdes i samband med TÅGSLÄPPET 2024-04-28, med underrubriken *Byggnadsantikvarisk dag*. Verksamhetsledaren Marion Eckardt från Lokalt Ledd Utveckling Halland-kontoret i Hyltebruk klippte det blågula bandet till musik av Westbo Messingsextett. De närvarande kunde ta del av en skriftlig dokumentation av projektet med en byggnadsantikvarisk kommentar.

Annorlunda TÅGDAGAR

TÅGDAGARNA genomfördes helgen 2024-09-7/8 och innehöll nya inslag, framförallt under lördagen. Dels underhöll LJM-medlemmen och stå upp-artisten Josefin "Josefinito" Johansson med skämt och allsång i Landeryd – de två showerna sponsrades av Södra Hestra Sparbank och Landeryds Samhällsförening. Dels anordnades, som redan nämnts, 20 års-jubileumsmiddag i trafiktåget, också den med musikunderhållning. Dels, och mindre glatt, spårade en veteranrälsbuss ur på bangården i Torup. Rälsbussen, som tursamt nog hoppade upp på spåret igen i samband med händelsen, fick skador som ledde till att tågtrafiken på bibanan till Hyltebruk fick ställas in under resten av evenemangsdagarna. Ingen person skadades vid urspårningen och tack vare professionella insatser från personer på plats, kunde tågtrafiken till och från Landeryd komma igång igen oväntat snabbt. Dock måste resenärer hämtas med buss i Torup. Stort tack till alla inblandade, däribland Lundbergs Buss & Taxi i Långaryd som ställde upp gratis!

Denna trafikstörning under lördagen – med både ångtåg och rälsbussar i trafik – medförde att ett antal resenärer önskade få sina biljetter återlösta. Detta, och en högsommarvärme som antagligen fick en del presumtiva besökare att välja annan aktivitet, medverkade till att det slutliga ekonomiska utfallet av 2024 års TÅGDAGAR blev något lägre än kalkylerat.

Tåg- och busstrafiken under TÅGDAGARNA sponsrades ekonomiskt av Hylte kommun, Region Halland och Företagarna Hylte. Stort tack för detta stöd, som möjliggör att TÅGDAGARNA kan arrangeras.

Nedan, efter några faktiska uppgifter om LJM, görs en exposé över andra, viktigare händelser och arbetsinsatser inom museiföreningen under 2024.

Föreningens ändamål

Föreningen Landeryds Järnvägsmuseum, LJM ska enligt § 3 i stadgarna, rubricerad **Föreningens syfte och mål**, *"bevara Landeryds stationsmiljö och lokstall, samt främja en järnvägshistoriskt positiv utveckling av densamma. Särskilt stor vikt ska läggas vid att bevara lokstall, stationshus, gods- magasin, vagnvåg/våghus och bangård, samt genomföra nödvändiga renoveringar och erforderligt underhåll vid desamma. Föreningens långsiktiga mål är, i första hand, att bedriva museiverksamhet i Landeryds lokstall, samt bedriva trafik med museala järnvägsfordon. Om möjligt med anknytning till Halland och forna HNJ."*

Antalet medlemmar i föreningen vid årets slut var ca 270.

Föreningens organisationsnummer är 802419-0780.

Styrelse, revisorer, valberedning, firmateckning

Styrelsen har under verksamhetsåret haft följande sammansättning:

Per-Yngve Bengtsson, ordförande

Peter Folkesson, sekreterare

Joost Witte, kassör

Christer Johansson, ledamot

Börje Johansson, ledamot

Suppleanter:

Jan-Olof Osbeck

Thomas Gustavsson (repr för Landeryds Samhällsförening)

Fredrik Johansson (repr för Landeryds Golf)

Revisorer:

Mikael Nennesson

Carl-Åke Johansson

Revisorssuppleanter:

Peter Vingskog

Per Toft Jensen

Valberedning:

Sven-Olof Svensson, sammankallande

Anders Svensson (Kalmar)

Adam Struwe

Styrelsens firma tecknas av ordföranden, kassören och sekreteraren var för sig.

LJM har konton och bankgiro i Södra Hestra Sparbank för föreningsekonomins olika delar (löpande utgifter, medlemsavgifter, gåvor till Fordonsfonden och stöd från externa bidragsgivare för restaurering av fordon etc). LJM kan vid publika evenemang ta emot betalningar via kort och swish, även kontant. För köp i LJM-butiken med swish eller kontant. LJM har Zettle-terminaler för kortbetalningar.

Befattningar

Aktiv arbetsgrupp i lokstallet, ibland med ytterligare deltagare: Christer Johansson, Börje Johansson, Jan-Olof Osbeck, Bo Ljungqvist

Samordnare arbetsonsdagar: Christer Johansson

Café och försäljning: Peter Folkesson, Kerstin Folkesson

Medlemsregistrator: Kerstin Folkesson

Webbmaster: Erik Jakobsson
Facebook/Instagram: Joost Witte

Medlemskap:

LJM är medlem av Långaryd-Landeryd i samverkan, med LJM:s ordförande Per-Yngve Bengtsson och styrelseledamot Christer Johansson som representanter.

LJM är vidare medlem i Järnvägshistoriska Riksförbundet (JHRF), Arbetlivsmuseernas samarbetsråd (ArbetSam), Lingonställen i västra Småland, Nässjö Järnvägsmuseum (NJ), Företagarna Hylte och Föreningen Nissastigsdyller, i vilken LJM-ordföranden Per-Yngve Bengtsson varit styrelsesuppleant.

Styrelsesammanträden, års- och medlemsmöten:

Styrelsen har under året haft 11 protokollförda sammanträden, varav två digitala. Sammanträdeslokal vid de fysiska mötena har varit stationshusets lägenhet.

Utöver de formella mötena har styrelsen haft upprepade kontakter rörande föreningens löpande verksamhet med Hylte kommun, Gislaveds kommun, Region Halland, Företagarna Hylte, Södra Hestra Sparbank och andra samarbetspartners, Lokalt Ledd Utveckling Halland (LLUH), Jordbruksverket, Trafikverket, Infranord, Transportstyrelsen, olika företag och myndigheter.

Årsmötet hölls 2024-03-23 i stationshusets lägenhet. 30 medlemmar var närvarande och kunde, vid sidan av de snabbt avklarade förhandlingarna, njuta av korb och fika samt ett kåseri av Sten-Åke Bergholm, Nässjö Järnvägsmuseum (NJ). Han kåserade i ord och bilder om tid då flertalet järnvägsfordon var bruna.

2024-10-26 hölls medlemsmöte i stationshusets lägenhet. 15 medlemmar var närvarande. Gäst var Ola Bengtsson, ordförande för Svenska Järnvägsklubbens (SJK) Hallands-avdelning. Han visade diabilder med tåg- och järnvägsmotiv under rubriken "Från Trelleborg till Riksgränsen". LJM:s ordförande Per-Yngve Bengtsson inledde mötet – där det bjöds på såväl korb med bröd som fika – med att informera om aktuella frågor inom museiföreningen.

Styrelsearbetets inriktning

Styrelsearbetet har under 2024 haft följande huvudsakliga inriktning:

- 1) att avspegla föreningsstadgarnas ändamålsparagraf, d v s att vårda lokstallsbyggnaden med tillhörig mark samt övrig järnvägsanknuten kulturmiljö i Landeryd
- 2) att underhålla och efter bästa förmåga rusta våra fordon, förbättra informationen kring dem och annat sevärt i järnvägsmuseet och därigenom göra det ännu mer intressant för besökarna
- 3) att sprida kännedomen om LJM:s verksamhet via olika kanaler och sammanhang
- 4) att ha god medlemskontakt och löpande erbjuda medlemmarna aktiviteter som möten och specialresor

- 5) att stabilisera föreningens ekonomi och långsiktigt skapa en ekonomisk buffert. **För mer information om föreningens ekonomiska ställning hänvisas till de särskilda årsmöteshandlingarna om denna**
- 6) att arrangera och utveckla evenemangen TÅGSLÄPPET och TÅGDAGARNA
- 7) att genom tydlig dokumentation av möten och beslut, inte minst ekonomiskt, bygga förtroende mot såväl medlemmar som omvärld
- 8) att i görligaste mån skapa hållbarhet i alla avseenden i verksamheten.

Diverse övrigt om och ur verksamheten:

2024-05-04, en lördag, genomfördes i samarbete med Svenska Motorvagnsklubben (SMoK) en jubileumresa med rälsbusståg längs södra HNJ och Väst kustbanan till Helsingborg, där hugade kunde njuta av staden eller ta färjan över Öresund till Helsingör. På nedresan gjordes ett längre stopp i Ängelholm. Uppehållet medgav ett besök på det närbelägna järnvägmuseet eller en stadsvandring. 132 personer deltog i den uppskattade resan, vilket betydde att tåget var fullsatt.

En vecka efter TÅGDAGARNA, d v s 2024-09-15, var LJM värd för en noswork-tävling anordnad av företaget Nosmästarna i Vessigebro, och den första i järnvägs miljö. Sporten innebär att hund och förare söker efter apterade doftkapslar, i detta fall på järnvägmuseets fordon. 36 sniffande hundar av olika raser, tävlade omgångsvis i ett antal sök i och utanför lokstallet tillsammans med sina mattar och hussar. Funktionärer, däribland domare och tidtagare, var också på plats. Ett evenemang som detta, som återkommer hösten 2025, hade inte kunnat anordnas utan de fungerande toaletter som nu finns i lokstallet. Ställplatserna för husbilar erbjuder nya, välordnade parkeringsplatser.

När På Spåret i SvT återstartade 2024-11-01 hängde P4 Halland på med en radiovariant av tävlingen. Resmålet i radioprogrammet var Landeryds lokstall/LJM (se bild i början av verksamhetsberättelsen).

I Hyltebruk anordnades 2024-11-07 en Framtidsmässa med grundskole- och gymnasieelever som främsta målgrupp. LJM deltog i mässan med syftet att knyta kontakter som på sikt kan leda till fler yngre, aktiva medlemmar i museiföreningen. En av LJM:s yngre medlemmar, Oskar Andrén Skoglund, medverkade med framgång som "kontaktskapare". En enkel gissningstävling lockade till 60-talet svar.

Platsutveckling – mer än besöksnäring! Det var temat för en After work-träff på Folkhemmet i Unnaryd 2024-11-15. Arrangörer var Hallands Kulturhistoriska Museum i Varberg (tillhörigt Region Halland) och Bonadsmuseum och Folkhemmet i Unnaryd. Ett 20-tal personer var närvarande, däribland LJM:s ordförande. Vilka tillgångar och aktiviteter finns på en ort? Hur kan de utvecklas för att locka ännu fler besökare eller, i bästa fall, till inflyttning?

2024-12-01 var LJM en av "knallarna" på Julmarknaden i Hyltebruk. Åtgången av produkter ur LJM-butiken var begränsad, men publikkontakten mycket god och värdefull, inte minst vad gäller TÅGDAGARNA. Christer Johansson och Per-Yngve Bengtsson bemannade LJM:s försäljningsbord.

Under året hade LJM 184 förbokade och bokförda besök i lokstallet, d v s vid tidpunkter vid sidan av sedvanligt öppethållande och föreningens publika evenemang. Dessa bokade besök gav en intäkt på 8 000 kr plus dricks på 240 kr. Styrelsens ambition är att avsevärt öka antalet bokade besök genom höjd kvalitet i museupplevelsen och riktad marknadsföring. Under 2024 besöktes LJM av några större sällskap, vid ett tillfälle i form av en informationsaktivitet riktad mot representanter för Hylte kommun och Region Halland, vid ett annat av pensionärer på bussresa. Vid gruppbesök som dessa har LJM ibland möjlighet att även erbjuda enklare förtäring/fika, vilket också utnyttjats.

Fordon:

Allmänt & fordonsfonden

I styrelsens ambition att kontinuerligt höja kvaliteten i föreningens verksamhet ingår bl a att de fordon som visas i järnvägmuseet i lokstallet ska upplevas som genuina och välvårdade och i möjligaste mån vara driftdugliga, det senare gäller närmast lok och rälsbussar. Detta är ett stort åtagande för en liten ideell förening i en "veterantågsbransch" där myndighetskraven blir allt fler, men samtidigt en förutsättning för att museet ska upplevas som relevant och attraktivt för besök. Mot denna bakgrund, ett stort tack till de aktiva medlemmar som återkommande bidrar till denna ambition genom arbetsinsatser på föreningens fordon och deras "hem" – lokstallet!

Fordonsfonden, med syfte att skapa medel till restaurering av föreningens ånglok, har vuxit under året och innehåller nu drygt 115 000 kr. Den behöver dock växa betydligt mer, varför ytterligare pengabidrag varmt välkomnas!

Vagnar

Under året har arbetet med HNJ-finkorna **G 861** och **Gm 869** fortskridit. Båda vagnarna har börjat inredas med hyllor för exponering av diverse utställningsföremål från museets samlingar.

En **tankvagn** (littera & nummer ej helt klarlagda) har restaurerats och målats i HNJ-färgsättning rött/svart/vitt. Vagnen ska användas till ångloksvatten.

Personvagnen **B1 5157** har under året varit fortsatt uthyrd till Tågåkeriet i Bergslagen AB. Vagnen har under hyrestiden uppgraderats i olika avseenden, bl a med wifi och eluttag vid sätena, samt lackerats i Tågåkeriets färger i grått och rött. Den ingår i företagets löpande fordonsunderhåll.

Vissa underhållsåtgärder har vidtagits på personvagnen **Bo5 5742**, däribland yttre tvätt och invändig städning. En av slutsignalerna har tömts på inläckande vatten. Vagnen har också varmhållits vintertid.

Presenningsskyddet på boggiteakvagnen **HNJ DFo26** har under året förbättrats.

Lok, rälsbussar och andra motorenheter

Diverse reparations- och underhållsarbeten, såväl mindre som större, har utförts på dieselloket **T23 119** och på våra båda rälsbussar, **Y8 1076** och manöverbussen **UBF7Z 2069**. Huvuddelen av arbetsinsatserna kring LJM:s driftdugliga motorfordon i Landeryd – som även innefattar lokomotorn **Z43 215** och två banarbetsmaskiner – har gjorts vid de många onsdagsträffar som kompletterat de mer officiella arbetsdagarna och -helgerna, annonserade på hemsidan. Vissa av fordonen har på olika sätt varmhållits eller varmkörts under vinterhalvåret.

Ångloken **B 1312** och **E2 1184** har inte varit föremål för några egentliga underhållsåtgärder, förutom putsning, i väntan på beslut om bl a tubbyte. Hytten på B 1312 har dock försetts med belysning för att ge museets besökare en tydligare bild av arbetsmiljön för förare och eldare.

Fastighet:

Hyesavtal

LJM:s båda hyreskontrakt med Trafikverket har löpt vidare. Det ena omfattar f d tågexpeditionen och väntsalen med biutrymme i stationshusets bottenvåning, det andra godsmagasinet. I hyresuppgörelsen med Trafikverket ingår att museiföreningen även har tillgång till stationshusets lägenhet. LJM erhåller ekonomiskt stöd från Hylte kommun till hyreskostnaderna.

Byggnad & mark

Helgen 2024-04-6/7 anordnades en produktiv arbetshelg. 15-talet personer gjorde diverse arbetsinsatser, däribland städning av lokstallets toaletter och duschar, röjning av skogsdungen bakom lokstallet och målningsförberedelser på tankvagnen.

Full fart vid arbetshelgen! Tankvagnen skrapas inför målning och för att senare kunna härbärgera lokvatten.

De nya ställplatserna har skyltats upp, såväl ute vid Hyltevägen samt på lokstallsväggen vad avser information kring hur man bokar plats.

En av ställplatsernas pollare med belysning och elanslutning har reparerats efter påkörning.

Utöver en del andra arbetsinsatser kopplade till slutförandet av tidigare nämnda VA-projekt, har lokstallet och omgivande mark varit föremål för så gott som daglig tillsyn, vård och underhåll. Detta innefattar hantering av soptunnor, gräsklippning, snöröjning m m.

Vändskivans trädäck har tjärats.

Ett antal fönsterrutor i lokstallet, urblåsta under stormväder, har återmonterats.

Vissa av lokstallets taklampor har, efter en generös gåva, kunna bytas ut mot ledlampor.

Det murkna trädäcket i närheten av det forna vattentornet, inklusive det omgivande staketet, har ersatts med nytt impregnerat virke.

Föreningens "slipersförråd" vid den s k ba-sticken, har lastats upp på en öppen boggi-godsvagn.

Infrastruktur

LJM:s avtal med Nässjö Järnvägsmuseum (NJ) om förvaltningen av infrastrukturen kring Landeryds lokstall, omfattande 450 meter spår, växel och vändskiva, har löpt vidare. Anläggningen har under året säkerhetsbesiktigats enligt gällande bestämmelser och krav.

Efter kontakt med Trafikverket buskröjdes delar av bangården av Infranord inför TÅGDAGARNA. Enligt uppgift ska Infranord årligen röja spåren 3-4-5 enligt företagets gällande avtal med Trafikverket.

Stationshuset

Under året lät Trafikverket inleda ett större arbete rörande stationshusets värmesystem. Byggnadens värmekälla är nu bergvärme, mot tidigare oljepanna. Elva nya radiatorer har monterats i lägenheten. LJM:s styrelse har bevakat projektet, bl a med ambitionen att förfulande installationer skulle undvikas, inte minst exteriört. Så blev också fallet, och fastighetens byggnadshistoriska värde har knappast påverkats av teknikskiftet. Lägenheten, som ju LJM har tillgång till, har dessutom blivit varmare!

Godsmagasinet

Under vinterhalvåret har godsmagasinet använts för sedvanlig uppställning av husvagnar ägda av medlemmar. I samband med TÅGDAGARNA används godsmagasinet för viss försäljning samt visning av modelljärnvägar.

Dressinboden

Trafikverket inledde även renoveringsarbeten på den s k dressinboden, den byggnad som vid sidan av stationshuset och godsmagasinet bildar byggnadsmiljön Landeryds station. Dressinbodens tak, hängrännor och stuprör har renoverats, byte av dörrar och portar är aviserade. Åtgärderna är glädjande, och LJM:s styrelse har som bekant tidigare påtalat att *hela* byggnadsmiljön bör vårdas av fastighetsägaren Trafikverket, inklusive dressinboden.

Marknadsföring och informationsaktiviteter

Föreningens hemsida, Facebook- och Instagramkonton har kontinuerligt uppdaterats med aktuell föreningsinformation.

Medlemsutskick via e-post, vanlig post och direktutdelning har gjorts inför jul- och nyår, inför erläggandet av årets medlemsavgifter, reseaktiviteter m m.

TÅGDAGARNA marknadsfördes i en rad såväl tryckta som digitala kanaler, inklusive föreningens affischer, flygblad och evenemangsprogram. Flygbladet distribuerades över stora delar av södra Sverige (t ex Gekås, vägkrogar, bensinstationer, butiker, turistbyråer, hotellreceptioner).

Bastexter om LJM infördes i Tågsommar och ArbetSams Museiguide.

Information om LJM och TÅGDAGARNA har därutöver publicerats i *Visit Hylte* – kommunens trycksak om lokal besöksnäring – på storbildskärm i Hylte kommuns kontaktcenter. Dessutom i besökskartan *Nissastigsidyller* och i besökskartan *Lingonställen i västra Småland* och på den utgivande föreningens hemsida.

Hallandsposten har uppmärksammat LJM och föreningens verksamhet och evenemang vid ett flertal tillfällen såväl i den digitala utgåvan som den tryckta.

Ett flertal texter om LJM och TÅGDAGARNA, samt annonser och kalendariska uppgifter, har under året varit införda i tidskriften SOCKENBUDET, utgiven av Långaryd-Landeryd i samverkan.

2024-09-18 var museiföreningens ordförande inbjuden till den s k LAG-styrelsens, inom LLUH, sammanträde i Mahults Bygdegård för att informera om VA-projektets genomförande och dess långsiktiga betydelse för LJM. Som tack fick Per-Yngve Bengtsson mottaga ett inramat diplom för genomfört Leader-projekt att pryda lämplig föreningslokal med.

LJM och TÅGDAGARNA marknadsfördes med affischer vid NJ:s evenemang Högländståg i Nässjö 2024-09-21, samt vid leksaks- & nostalgimässorna i Helsingborg i mars och oktober.

Föreningens ordförande höll ett anförande om LJM och TÅGDAGARNA vid de Järnvägshistoriska dagarna på Järnvägsmuseum i Gävle 2024-10-5/6. Arrangör var föreningen Järnvägsmusei Vänner. Publiken bestod av några Sveriges allra främsta järnvägshistoriker.

Ett flertal pressreleaser har skickats ut till medierna, inklusive radio och TV. I flera fall, t ex tidskriften Allt om Hobby, har information om LJM:s evenemang funnits med i olika kalendarier.

VCJ-projektet: dressincykling Landeryd-Broaryd

LJM avvaktar fortfarande ett besked från Trafikverket om när, hur och på vilka villkor föreningen kan få överta bansträckan Landeryd-Broaryd (korsningen med väg 153) för dressincykling för allmänheten. LJM går inte vidare i projektet förrän dessa villkor föreligger i tydlig form och ter sig acceptabla. Möjligheterna att genomföra projektet minskar vid fortsatt tidsutdräkt i ärendet, eftersom järnvägen blir allt mer igenväxt. I sammanhanget har LJM även framfört önskvärdheten av att forna VCJ:s anslutning till Landeryds bangård, inklusive ställverksanläggningen, bevaras.

Tack!

Slutligen återigen ett varmt tack till alla medlemmar och samarbetspartners – ingen nämnd och ingen glömd – som under 2024 bidragit till att flytta fram vår museiförenings positioner. Tack också för alla gåvor, från böcker till cykeldressiner, som LJM fått under året! Låt oss nu gemensamt ladda inför 25-årsjubileet 2029!

Landeryd 2025-03-10
Föreningen Landeryds Järnvägsmuseum (LJM)
STYRELSEN

.....
Per-Yngve Bengtsson, ordförande

.....
Peter Folkesson, sekreterare

.....
Joost Witte, kassör

.....
Christer Johansson, ledamot

.....
Börje Johansson, ledamot

.....
Jan-Olof Osbeck, suppleant

.....
För Landeryds Samhällsförening, suppleant
Thomas Gustavsson

.....
För Landeryds GOLF, suppleant
Fredrik Johansson